

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 111/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 5 C 401/2008-249 z 2. októbra 2012, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 108/2018-322 z 31. júla 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 150/2019 z 30. apríla 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v záhlaví označenými rozhodnutiami Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“), Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktoré žiada súčasne zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a vyžiadaného predmetného spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 C 30/01 v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa žalobou z 21. februára 2001 domáhala [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný“) určenia neplatnosti výpovede s príslušenstvom danej z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktorého sa mala dopustiť tým, že v priebehu roka 2000 vykonávala osobne v pracovnom čase úkony spočívajúce v poskytovaní právnej pomoci iným osobám. Sťažovateľka pritom pracovala pre žalovaného na základe pracovnej zmluvy z 1. marca 1996 ako právnička. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 4 C 30/01 z 29. novembra 2001,

ktorým určil, že výpoveď zo strany žalovaného z 11. januára 2001 daná podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce je neplatná (výrok 1), a žalovaného zaviazal nahradiť sťažovateľke trovy konania (výrok 2).

3. Na odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 29. novembra 2001 krajský súd uznesením č. k. 10 Co 141/02 z 15. mája 2002 rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s uložením povinnosti súdu prvej inštancie vykonať riadne dokazovanie vo veci.

4. Okresný súd Bratislava IV, pracovisko Malacky následne vo veci rozsudkom č. k. MA 4 C 30/2001 z 19. februára 2007 rozhodol tak, že žalobu sťažovateľky zamietol (výrok 1) a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania (výrok 2).

5. Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, pracoviska Malacky z 19. februára 2007 bol rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 445/07 z 25. novembra 2008 zmenený, pričom bolo určené, že výpoveď zo strany žalovaného z 11. januára 2001 daná podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce je neplatná (výrok 1). Zároveň krajský súd sťažovateľke náhradu trov konania nepriznal (výrok 2).

6. Najvyšší súd uznesením č. k. 2 Cdo 150/2009 z 28. októbra 2010 rozsudok krajského súdu z 25. novembra 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 473/10 z 31. októbra 2011 bol rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, pracoviska Malacky z 19. februára 2007 zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Po vrátení veci okresnému súdu tento napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľky zamietol (výrok 1) a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 1 197,66 eur (výrok 2).

9. Krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co 142/2013 z 12. apríla 2016 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny (výrok 1) a sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania (výrok 2).

10. O dovolaní proti rozsudku krajského súdu z 12. apríla 2016 rozhodol najvyšší súd uznesením č. k. 2 Cdo 151/2016 z 30. marca 2017 tak, že citované rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení citovaného rozhodnutia najvyšší súd zdôraznil, že opomenutím doručenia vyjadrenia žalovaného k odvolaniu sťažovateľke na zaujatie stanoviska došlo k vade zmätočnosti odvolacieho konania, a tým aj k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Najvyšší súd zároveň konštatoval, že pri prvotnom doručovaní nebol napadnutý rozsudok okresného súdu doručený kompletne pre chýbajúcu 2. stranu, pričom z dôvodu sťažovateľkou podaného návrhu na opravu rozhodnutia bude potrebné, aby okresný súd o tomto návrhu rozhodol podľa § 224 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

11. Po vrátení veci krajskému súdu tento po náprave procesného pochybenia spočívajúceho v nedoručení vyjadrenia žalovaného na zaujatie stanoviska sťažovateľke napadnutým rozsudkom napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

12. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 19. novembra 2018 dovolanie, ktoré bolo následne 14. decembra 2018 doručené na vyjadrenie žalovanému. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril podaním z 11. januára 2019, ktoré bolo zaslané právnu zástupkyňou žalovaného – advokátkou [REDAKOVANÉ] (č. l. 352 a nasl.). Po predložení veci najvyššiemu súdu tento spis ako predčasne predložený vrátil okresnému súdu s odôvodnením, že plná moc udelená právnej zástupkyňi žalovaného sa nevzťahuje na predmetné dovolacie konanie. Najvyšší súd preto uložil okresnému súdu, aby právnu zástupkyňu žalovaného vyzval na predloženie originálu plnej moci na zastupovanie žalovaného. Zároveň uložil okresnému súdu doručiť predmetné vyjadrenie žalovaného k dovolaniu podľa § 436 ods. 4 CSP sťažovateľke. Okresný súd pokynom najvyššieho súdu vyhovel a 20. mája 2019 právnu zástupkyňu žalovaného požiadal o predloženie plnej moci (doručená okresnému súdu 24. mája 2019) a zároveň sťažovateľke elektronicky doručoval vyjadrenie žalovaného k dovolaniu z 11. januára 2019. Z informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu z 12. júna 2019 zažurnalizovaného na č. l. 366 predmetného spisu vyplýva, že správa (vyjadrenie žalovaného k dovolaniu zaslané sťažovateľke podľa § 436 ods. 4 CSP) nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát (sťažovateľka) si zásielku neprevzal v odbernej lehote.

13. Dňa 21. mája 2019 okresný súd žalovanému opätovne doručoval dovolanie žalobkyne (sťažovateľky) z 19. novembra 2018 na prípadné vyjadrenie v lehote 15 dní od doručenia. Žalovaný na opätovnú výzvu nereagoval.

14. V dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka dôvodila, že k porušeniu jej práva na spravodlivý proces [vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP] došlo tým, že okresný súd predvolal [REDAKOVANÉ] ako svedka, ktorého vypočul na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 20. septembra 2012, avšak ani raz ho nepredvolal ako stranu v spore, čo by umožnilo jeho konfrontáciu s výpoveďami iných svedkov. Rovnako namietala, že krajský súd nenariadil pojednávanie, hoci o to požiadala, a že ním vydané meritórne rozhodnutie nie je, čo sa týka odôvodnenia, dostatočné. Rovnako argumentovala aj nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý dosiaľ nerozhodol o jej návrhu na opravu ním vydaného napadnutého rozsudku. K dovolacej námietke podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP sťažovateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V konkrétnostiach pritom uviedla, že odvolací súd neriešil a nezaoberal sa právnu otázkou, a to nevyhnutnosťou rozhodnúť o návrhu sťažovateľky na opravu napadnutého rozsudku okresného súdu (k tomu pozri aj bod 10 tohto uznesenia *in fine*). Odvolací súd pritom podľa sťažovateľky rozhodol rozdielne ako dovolací súd v uznesení vydanom v jej veci 30. marca 2017.

15. Dovolanie sťažovateľky najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol. K námietke, podľa ktorej okresný súd nekonal s [REDAKOVANÉ] ako so stranou, ale ako so svedkom, najvyšší súd uviedol, že týmto procesným postupom nedošlo k takej intenzite zásahu, že by uvedený postup bolo možné hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces. Ďalej konštatoval, že ani prípadné zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu by nevedlo k náprave procesného postupu, keďže vtedajší [REDAKOVANÉ] už v súčasnosti [REDAKOVANÉ], a preto by ako strana v spore, resp. štatutár právnickej osoby – strany v spore nemohol byť vypočutý.

16. K námietke nenariadenia pojednávania v odvolacom konaní najvyšší súd zdôraznil, že pojednávanie na odvolacom súde je fakultatívne, pričom podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania odvolací súd nariadi pojednávanie vždy len vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo si to vyžaduje dôležitý záujem. Keďže podľa názoru najvyššieho súdu nedošlo k splneniu podmienok podľa citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku, nevyvstala nevyhnutnosť pojednávania nariadiť.

17. S prihliadnutím na skutočnosti uvádzané v bodoch 15 a 16 tohto uznesenia preto najvyšší súd dovolanie sťažovateľky v časti namietanej existencie vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

18. Vo vzťahu k dovolacej námietke podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP (Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.) najvyšší súd zdôraznil, že sťažovateľka ako dovolateľka zanedbala svoju procesnú povinnosť konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom jasne, určito a zrozumiteľne a rovnako konkrétne označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorými je predmetná právna otázka rozhodovaná rozdielne. Absencia náležitého vymedzenia právnej otázky zo strany sťažovateľky pritom podľa názoru najvyššieho súdu viedla nevyhnutne k odmietnutiu dovolania v relevantnej časti v súlade s § 447 písm. f) CSP z dôvodu, že dovolací dôvod nebol vymedzený stanoveným spôsobom.

II.

Argumentácia sťažovateľky

19. Sťažovateľka namieta, že okresný súd nerozhodol o jej návrhu na opravu napadnutého rozsudku v súlade s § 224 CSP, a to aj napriek tomu, že citovaný rozsudok jej nebol v dôsledku chýbajúcej druhej strany doručený úplne. Na uvedenú skutočnosť sťažovateľka okresný súd upozornila, pričom napadnutý rozsudok jej bol opätovne okresným súdom už s doplnenou druhou stranou doručený 18. decembra 2012, avšak bez toho, aby okresný súd rozhodol o jej návrhu na opravu a opravné uznesenie následne doručil stranám v spore. Poukazuje na názor najvyššieho súdu prezentovaný v jeho uznesení z 30. marca 2017, podľa ktorého najvyšší súd zdôraznil potrebu, aby okresný súd rozhodol o návrhu na opravu rozhodnutia v súlade s § 224 CSP.

20. Porušenie práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľka odôvodňuje tým, že okresný súd nevytvoril rovnaké procesné podmienky stranám v spore, a to tým, že [REDAKOVANÉ] ako predstaviteľ žalovaného predvolal ako svedka na pojednávanie nariadené na 20. september 2012, teda po viac ako jedenástich rokoch od podania žaloby. Uvedeným spôsobom okresný súd nevytvoril sťažovateľke podmienky na konfrontáciu žalovaného s výpoveďami ostatných vypočutých svedkov, čím zároveň vytvoril žalovanému privilegované postavenie a znemožnil vykonávať sťažovateľke jej patriace procesné práva.

21. Podľa sťažovateľky v odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd nedáva jasne, zrozumiteľne a presvedčivo odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom rozhodovania, neuvádza relevantné argumenty na jej odvolacie dôvody a pri výklade a aplikácii zákonných predpisov sa odchyľuje od znenia príslušných zákonných ustanovení,

čím popiera ich účel a význam. Napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu sú podľa sťažovateľky svojvoľné a zjavne neodôvodnené, pritom nepresvedčivé a nepreskúmateľné.

22. Napokon sťažovateľka dôvodila, že krajský súd bol v konaní, v ktorom vydal napadnutý rozsudok, povinný nariadiť pojednávanie, a to z dôvodu spornosti tvrdenia strán, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že nebol splnený ani jeden zákonný predpoklad v zmysle § 177 ods. 2 CSP, podľa ktorého nie je potrebné pojednávanie nariaďovať.

23. Sťažovateľka namieta, že vo veci ňou podaného dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu jej nebola zo strany okresného súdu daná možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu žalovaného k dovolaniu v rozpore s § 436 ods. 4 CSP, čím v predmetnom dovolacom konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. Najvyšší súd sa podľa sťažovateľky v napadnutom uznesení nezaoberal jej argumentáciou, ktorú prezentovala v dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu, a to konkrétne námietkou, podľa ktorej súd prvej inštancie nerozhodol o jej návrhu na opravu rozhodnutia súdu prvej inštancie po tom, ako jej bol doručený neúplný rozsudok, a ktorou odôvodňovala prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podaného v súlade s § 420 písm. f) CSP. Selektívny výber argumentácie sťažovateľky, ktorou sa najvyšší súd zaoberal, zo strany najvyššieho súdu spôsobil, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa sťažovateľky svojvoľné a arbitrárne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

25. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie rovnosti strán v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto rozhodnutia. Ústavný súd ústavnú sťažnosť na neverejnom zasadnutí senátu predbežne prerokoval, skúmal pritom prípadnú existenciu dôvodov na jej odmietnutie v súlade s § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

26. Už len pre úplnosť ústavný súd konštatuje, že na sťažovateľku ako advokátku sa nevzťahuje podmienka zastúpenia v konaní o ústavnej sťažnosti (§ 34 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces a práva na rovnosť účastníkov v konaní napadnutým rozsudkom okresného súdu:

27. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (m. m. II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

28. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

29. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku preskúmaný v rámci odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 5 Co 108/2018, uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje absenciu svojej právomoci napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmať.

30. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom okresného súdu odmietol z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces a práva na rovnosť účastníkov v konaní napadnutým rozsudkom krajského súdu:

31. Argumentácia sťažovateľky obsiahnutá v ústavnej sťažnosti sa vo vzťahu k odvolaciemu súdu zameriava na nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu (bod 21 tohto uznesenia) a povinnosť krajského súdu v rámci odvolacieho konania nariadiť pojednávanie (bod 22 tohto uznesenia). Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že predmetné námietky sťažovateľka vzniesla aj v dovolaní z 19. novembra 2018, ktoré smerovalo proti napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom sťažovateľka v ňom tvrdila, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

32. Pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojej právomoci. Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľkou vznesenými dovolaciami námietkami (totožnými s tými, ktoré predostiera v ústavnej sťažnosti) zaoberal a rozhodol o nich, uvedené vylučuje právomoc ústavného súdu sa meritórne relevantnou časťou ústavnej sťažnosti zaoberať (obdobne IV. ÚS 468/2018). Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces a práva na rovnosť účastníkov v konaní napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

33. Námietkami smerujúcimi proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka dôvodí, že najvyšší súd sa jej dovolacou argumentáciou, ktorou odôvodňovala prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, vôbec nezaoberal (bod 24 tohto uznesenia), a zároveň zdôrazňuje, že k porušeniu jej práv došlo aj procesným pochybením spočívajúcim v nedoručení vyjadrenia žalovaného v rozpore s § 436 ods. 4 CSP (bod 23 tohto uznesenia).

34. Ústavný súd, súc viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde), preskúmal opodstatnenosť už identifikovaných námietok sťažovateľky, pričom dospel k záveru, že tieto sú nedôvodné.

35. Ústavný súd v kontexte sťažovateľkinej argumentácie zdôrazňuje, že podstata základného práva priznaného čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru) spočíva v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda, že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale túto aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní a jeho kvalita predurčená zákonom sú vyjadrením základného práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy, pričom ústavný súd súdnu ochranu v konaní o ústavnej sťažnosti poskytuje iba vtedy, ak porušenie procesných práv strán sporu chránených zákonmi je súčasne aj porušením základného práva alebo slobody upravených ústavou alebo medzinárodnou zmluvou (m. m. I. ÚS 54/97, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 16/09).

36. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy vyjadrujúceho princíp rovnosti účastníkov konania (strán sporu) ústavný súd poukazuje na to, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je – okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) – aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacej „rovnosti zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 42/09, II. ÚS 520/2010).

37. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že najvyšší súd sa tak, ako to prezentuje aj sťažovateľka, nezaoberal jej dovolacou námietkou, ktorou odôvodňovala prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP na podklade tvrdenia, že okresný súd nerozhodol o návrhu na opravu rozhodnutia. Absencia materiálneho dosahu tohto procesného pochybenia však podľa názoru ústavného súdu neumožňuje dospieť k záveru o ústavnoprávnej relevancii daného procesného nedostatku.

38. V tejto súvislosti ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v posudzovanom prípade predovšetkým práva na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 100/2013). Nie každé porušenie zákona je totiž takej intenzity, že by bolo spôsobilé automaticky evokovať porušenie označených práv. Len „zásadné“ porušenie zákona, ktoré by dosahovalo rozmer ústavnej neudržateľnosti v tom smere, že by bolo spôsobilé rozhodným spôsobom zasiahnuť a negatívne ovplyvniť postavenie jeho adresáta, môže dosiahnuť relevantnú ústavnoprávnu intenzitu (m. m. I. ÚS 212/2017).

39. Ústavný súd posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto pristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011).

40. Ústavný súd prihliadal vo veci sťažovateľky aj na požiadavku existencie reálnej ujmy na strane strany sporu, ktorá je spojená s materiálnym chápaním ochrany práva na spravodlivé súdne konanie.

41. Námietka sťažovateľky smerujúca proti rozhodnutiu vydanému najvyšším súdom pramení vo svojej podstate z postupu okresného súdu, ktorý podľa sťažovateľky mal z dôvodu doručovania neúplného meritórneho rozhodnutia rozhodnúť o návrhu na jeho opravu v súlade s § 224 CSP (Súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.). Zo skutočností obsiahnutých v bode 19 tohto uznesenia vyplýva, že sťažovateľke bol úplný napadnutý rozsudok okresného súdu doručovaný opätovne 18. decembra 2012. Uvedeným spôsobom teda došlo podľa názoru ústavného súdu k odstráneniu pochybenia súdu prvej inštancie spočívajúceho v doručovaní nekompletného meritórneho rozhodnutia a zároveň aj k materiálnej náprave práv sťažovateľky ako strany v spore. Prípadné následné rozhodnutie podľa § 224 CSP, ktorého sa vo svojej podstate sťažovateľka dožaduje, by už nemalo svoj reálny materiálny dosah na postavenie sťažovateľky ako strany v spore, keďže k náprave už opätovným bezvadným doručovaním napadnutého rozsudku došlo. Rozhodnutie o návrhu podľa § 224 CSP, ktorého sa sťažovateľka domáha, by tak bolo len formálnym rozhodnutím bez reálneho dosahu na postavenie sťažovateľky ako procesnej strany v príslušnom konaní, a tým aj bez reálneho dosahu na jej práva. V konečnom dôsledku by malo len akademický charakter.

42. Na podklade už uvedeného preto ústavný súd zastáva názor, že pokiaľ sa najvyšší súd argumentáciou sťažovateľky, ktorou v súvislosti s nerozhodnutím súdu prvej inštancie o návrhu na opravu napadnutého rozsudku odôvodňovala prípustnosť a dôvodnosť dovolania podaného podľa § 420 písm. f) CSP, nezaoberal, nespôsobil tým ujmu na právach sťažovateľky. Najvyšším súdom vydané napadnuté uznesenie preto nemožno považovať z uvedeného dôvodu ani za ústavne neudržateľné, a tým porušujúce práva sťažovateľky zaručené ústavou a dohovorom.

43. V kontexte námietky sťažovateľky, podľa ktorej jej nebola daná možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu žalovaného, keďže sťažovateľke nebolo predmetné vyjadrenie doručované v rozpore s § 436 ods. 4 CSP (Ak sa protistrana vyjadrí k dovolaniu v lehote podľa odseku 3, vyjadrenie sa doručí dovolateľovi.), ústavný súd konštatuje, že ani táto argumentácia sťažovateľky nie je dôvodná.

44. Z predmetného vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že zásielka obsahujúca vyjadrenie žalovaného k dovolaniu sťažovateľky, ktoré smerovalo proti napadnutému rozsudku krajského súdu, bola prostredníctvom modulu elektronického doručovania odoslaná správcovi modulu elektronického doručovania, ktorý zabezpečoval doručovanie do elektronickej schránky

sťažovateľky (č. l. 361 a 362). Vzhľadom na skutočnosť, že elektronická schránka sťažovateľky nebola aktivovaná, správca modulu elektronického doručovania zabezpečil v súlade s § 31a ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) doručovanie zásielky v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku.

45. Podľa informácie o výsledku doručovania listinnej zásielky zažurnalizovanej na č. l. 366 si sťažovateľka zásielku doručovanú poštovým podnikom v listinnej podobe (podaná na poštovú prepravu 22. mája 2019, pozn.) v odbernej lehote neprevzala.

46. V súlade s § 31a ods. 10 zákona o e-Governmente (Ak poštovú zásielku s listinným rovnopisom elektronického úradného dokumentu nemožno dodať adresátovi, na účely doručenia podľa osobitných predpisov sa za deň vrátenia poštovej zásielky odosielateľovi považuje deň doručenia informácie o výsledku doručovania.) a § 111 ods. 3 *in fine* CSP (Písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenie, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.) sa preto predmetná zásielka považuje za doručenie dňom doručenia informácie o výsledku doručovania okresnému súdu (12. júna 2019, pozn.). Platí teda fikcia, že sťažovateľke bolo vyjadrenie žalovaného k ňou podanému dovolaniu proti napadnutému rozsudku krajského súdu doručené v súlade s § 436 ods. 4 CSP.

47. Vzhľadom na všetky už uvádzané skutočnosti je aj námietka sťažovateľky o nedoručení stanoviska žalovaného k ňou podanému dovolaniu a nemožnosti sa k nemu vyjadriť nedôvodná.

48. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

49. Ústavný súd s prihliadnutím na už uvedené, berúc do úvahy argumentáciu sťažovateľky, nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby v kontexte námietok sťažovateľky, ktorými brojí proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, prehodnocoval skutkové a právne závery najvyššieho súdu a tieto následne podrobil ústavnoprávnej korekcii. Sťažovateľkou uvádzané tvrdenia komplexne obsiahnuté v bode 33 tohto uznesenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky po prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

50. Existencia predbežného záveru o nedôvodnosti námietok sťažovateľky v súvislosti s právom na spravodlivé súdne konanie zároveň neumožňuje prijať záver o tom, že procesné postavenie sťažovateľky oproti druhej strane v spore nebolo rovné. Nedôvodnosť námietok sťažovateľky tak vylučuje aj akúkoľvek možnosť vysloviť porušenie práva na rovnosť účastníkov v konaní (resp. strán v spore).

51. Ústavný súd s prihliadnutím na už uvádzané skutočnosti uzavrel, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí relevantnej časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

52. Na podklade uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) v spojení s § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

53. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu